

ДЕТСКА ГРАДИНА „Минзухар” с.Крушаре, общ. Сливен

ул., „Александър Стамболовийски“ № 2 ,тел.04514/21-24’, e-mail dg_minzuhar1@abv.bg

Утвърдил:

Директор:

/Елена Стефанова/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Въведение

Настоящата програма е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Настоящата програма е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и цели да начертава целите и задачите за работа с деца от ДГ „Минзухар“.

Програмата урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в общността на детската градина.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете, чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

То е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

Гарантиране на достъп на всяко дете до подкрепа на личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

Прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите на детето.

Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете.

Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование.

Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование.

Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Програмата се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование.
- НАРЕДБА за приобщаващото образование Обн. - ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г. Приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество /2010 – 2020 г./.
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите /2012 – 2020 г./.
- Закон за защита от дискриминация.
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

I. Целева група:

Деца от 3 до 7 годишна възраст, които са застрашени от отпадане по различни причини, за които съществува обективен рисък от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

Деца със специални образователни потребности;

Деца с хронични заболявания;

Деца в рисък.

II. Подкрепа за личностното развитие:

Приобщаващото образование в детската градина се основава на принципите:

- Подкрепа на самостоятелната активност на децата.
- Активно участие в образователния процес.
- Вариативност при организацията на обучението и възпитанието.
- Партийорски взаимоотношения с родителите;
- Подкрепата за личностно развитие на децата в системата на предучилищното и училищното образование включва предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на всяко дете, като му осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на неговите способности и умения и включването му в общността на детската градина

Обща подкрепа:

Общата подкрепа се осъществява от координационен екип, ръководен от координатор и е насочена към развитие на потенциала на всяко дете. Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности. Тя е насочена към развиване на потенциала на всяко дете в детската градина и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина.

Общата подкрепа на децата в ДГ „Минзухар“ включва: ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА. Общата подкрепа в ДГ се предоставя от педагогическите специалисти и е насочена към развитие на потенциала на всяко дете независимо от неговите специфики. Изразява се в следните дейности:

- о Гарантиране участие и изява на всички деца в детската градина.
- о Включване в дейности за ранна диагностика с цел превенция на обучителни затруднения.
- о Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, участие в изяви на детската градина и извън нея.
- о Поощряване на децата с грамоти и предметни награди.
- о Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на децата, с цел оказване при необходимост на допълнителна подкрепа.
- о Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти

Екипната работа включва:

1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата;
2. Провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина.

Заниманията по интереси включват:

1. Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданско и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
2. Изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности.

Приобщаващото образование предполага да се познават потребностите на децата, познавателните им интереси, участие в игри и други продуктивни дейности. Колкото повече педагогическото взаимодействие се свързва с потребностите на децата, толкова участието им е по-мотивирано, по активно и плодотворно, а педагогическата подкрепа е по-ефективна. При приобщаващото образование детето е субект на образователно-възпитателния процес и неговото личностно и индивидуално развитие са главни ценности в дейността на образователната институция.

Допълнителна подкрепа:

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Децата, за които може да се поисква оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в рисък.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез План за действие /План за подкрепа/ за всяко конкретно дете, като родителите задължително се включват в дейностите, заложени в него. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, детската градина уведомява отдел „Закрила на детето“ с цел да се окаже съдействие и помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи в ДГ „Минзухар“ включва редица и начини за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

III. Цели на програмата:

Обща цел на програмата: Осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование чрез:

- пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства
- развитие на потенциала на всяко дете с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото
- подкрепа на самостоятелната активност на детето, с което да се подпомогне овладяването на базови житейски и социални умения
- активно участие в образователния процес
- иновативност при организацията на образоването и възпитанието

-партньорски отношения с родителите.

Специфични цели на програмата:

Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и от етническите малцинства.

Пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.

Утвърждаване на интеркултурното образование и подкрепящо образование, като неотменна част от образователния процес и живота в детската градина.

Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

IV. Задачи и дейности за изпълнението им:

- ✓ Планиране и реализиране на информационни кампании /презентации/ за намаляване на риска от отпадане и преждевременно напускане на детската градина и за повишаване на информираността относно значението на образоването.
- ✓ Повишаване интереса на децата към работата в екип чрез участие в празници, игри на приятелството и събития за отбележване на дати от традиционния български календар, други празници свързани с етносите, от екологичния календар (Световен ден на водата, Ден на Земята, Ден на околната среда и др.)
- ✓ Определяне на дни за консултации на родителите на децата по групи.
- ✓ Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии в образователния процес.
- ✓ Идентифициране на силните страни на детето, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване.
- ✓ Извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето.
- ✓ Извършване на наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.
- ✓ Изпълняване и на други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
- ✓ Включване в плана на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск.
- ✓ Разработване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за прилагане на успешни подходи за работа в мултикултурна образователна среда.
- ✓ Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите - партньори на детската градина, работа на Обществения съвет с родители на застрашени от отпадане деца.
- ✓ Продължаване на дейността на „Отворени врати за родители”.
- ✓ Установяване на ефективен диалог „Детска градина-външни институции”, имащи отношение по проблема.
- ✓ Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.
- ✓ Провеждане на кампании сред родителите и местната общественост за повишаване на родителската отговорност и подкрепа на образоването и за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия.
- ✓ Допълнителни интерактивни занимания за подобряване на езиковите умения по български език, включително прилагане и използване на театрални техники за подобряване на

- българския език, прилагане на различни литературни форми за повишаване на езиковите умения.
- ✓ Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език.
  - ✓ Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на децата.
  - ✓ Организиране на цикъл от тържества по повод календарни и други празници като Коледа, Великден, Денят на толерантността - 16 ноември и други, като е добре в тях да участват както децата, така и родители.
  - ✓ Включване в годишния план за дейността на ДГ на традиционен празничен календар с изяви на деца от различни етнически групи.
    - ✓ Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

V. План за действие по програмата:

Действия:

1. Осигуряване на позитивна образователна среда, добър микроклимат в детската градина

Срок: текущ

Отговорник: педагогическите специалисти

2. Актуализиране на мерки за предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата от уязвимите групи в детската градина

Срок: м. октомври 2021 г.

Отговорник: Комисия за превенция на децата в риск

3. Идентифициране на децата, които имат необходимост от осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Идентифициране на деца със СОП

Срок: текущ

Отговорник: педагогическите специалисти

4. Оценка на потребности на деца със СОП

Срок: целогодишно

Отговорник: ресурсен учител, психолог, логопед и екипи, не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата

5. Определяне на координатор на ЕПЛР

Срок: до м. октомври 2021 г.

Отг. Директора

6. Създаване на подходящи условия в ДГ и достъпна среда за ефективен образователен процес и на адекватна подкрепа за всяко дете

Срок: текущ

Отг. Директор

Педагогически специалисти

- 7.Повишаване на интереса на децата чрез участие в мероприятия на детската градина
Срок:текущ
Отг.директор
Педагогически специалисти
- 8.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на дейностите и приобщаването на децата от уязвимите групи в детската градина
Срок:целогодишен
Отг.Директор
- 9.Квалификация на педагогическите специалисти
Срок:текущ
Отг.Координатор
Комисия по квалификациите
- 10.Включване на атрактивни интерактивни методи,онагледяване и практическа насоченост в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
Срок:текущ
Отг.Учители
- 11.Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления спрямо очакваните резултати /входящ и изходящ мониторинг/
Срок:в началото и в края на учебното време
Отг.педагогическите специалисти
- 12.Планиране и реализиране на възпитателно- образователния процес,ориентиран към потребностите на всяко дете
Срок:текущ
Отг.учители
13. Подобряване на възможностите за включване във възпитателно –образователния процес на деца със СОП
Срок:през учебно време
Отг.ЕПЛР
- 14.Повишаване ангажираността и участието на родителите и обществеността
Срок:текущ
Отг.Директор,учители,родители
- 15.Консултации на родители за подпомагане адаптацията на деца със СОП в детската градина
Срок:текущ
Отг.педагогически специалисти
- 16.Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск,работка и консултации с родители
Срок:текущ
Отг.учители
- 17.Осъществяване на занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна среда
Срок:текущ
Отг.Директор,учители,родители
- 18.Повишаване интереса на децата чрез участие в различни мероприятия, провеждани в детската градина
Срок:текущ
Отг.Директор,учители,помощник-възпитатели
19. Стимулиране участието на деца с изявени дарби в различни мероприятия и състезания
Срок:текущ
Отг. Директор,учители,помощник-възпитатели

20. Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в празници, тържества и регионални мероприятия

Срок: цelogодишно

Отговорник: Директор, учители, помощник-възпитатели

VII. Очаквани резултати:

Децата да получат пълноценни знания, умения и компетентности.

Да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество.

Да развиват творческите си заложби и способности.

Да изградят умения и навици за здравословен начин на живот.

Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.

Намален дял на преждевременно напусналите образователната система.

Повишен дял на децата от уязвимите групи завършили подготвителна група.

Детската градина да се утвърди като конкурентноспособна и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение

VIII. Мерки:

- Ежемесечен контрол на дневниците по групи, извършван от директора.
- Пълноценно използване на възможностите за организиране на съвместни дейности.
- Провеждане на дейности извън ДОС по желание на родителите, избрани на ПС.
- Повишаване на качеството на възпитателно образователната работа.
- Квалификация на педагогическите специалисти като предпоставка за решаване на проблема:
  - на регионално ниво;
  - вътрешно – квалификационни форми за квалификация- обсъждане, тренинги, дискусии, семинари, практикуми;
  - обмен на добри практики в детската градина – срещи, разговори, консултации;
  - планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всяко дете;
  - анализиране на резултатите от проследяване постиженията на децата;
  - подобряване на възможностите за обучение на деца със СОП;
  - квалификация на учители, работещи с деца със СОП;
  - поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
  - периодична оценка и актуализиране на мерките.

VIII. Възможности за реализиране на програмата:

- Ранно идентифициране на децата в рисък чрез проучване на потребностите и интересите им.
- Квалификация на педагогическите специалисти за идентифициране на социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в рисък от отпадане.
- Активна дейност с родителите – консултиране, професионално ориентиране, квалифициране за мотивиране и задържане на децата, повишаване на достъпа до наблюдаване на добри практики, използване на съвременни информационни технологии, съвместни кампании за разкриване на значението на постоянното пребиваване на децата в желана среда.
- Повишаване на интереса на децата към работа в екип чрез участие в екологични и други събития.

Заключение:

За изпълнението на Програмата е нужно всички участници в образователния процес /семейство, детска градина, институции, НПО/ да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е част от годишния план за работа на ДГ "Минзухар".

Програмата е актуализирана за учебната 2021-2022 година на заседание на педагогическия съвет на 13.09.2021 г. с Протокол № 7/13.09.2021г.